

$$H_0: \alpha_1 = \alpha_2 = \dots = \alpha_k = 0$$

$$\frac{SSTR}{\sigma^2} \sim \chi^2(k-1) \quad \text{dersom } H_0 \text{ gjeld}$$

$$\bar{y}_{.j} = \frac{1}{k} \sum_{j=1}^k \bar{y}_{.j} \quad \text{og} \quad \bar{y}_{.j} \text{ er ikke p\ae}rverket av } \beta_1, \dots, \beta_k.$$

Difor gjeld resultatet fra kap 12.

Det kan visast at $SSTR$ og SSE er uavhengige.

Teorem 13.2.3

F\ae'r ut fra at $H_0: \alpha_1 = \alpha_2 = \dots = \alpha_k = 0$ er sann

$$D\ddot{a} \text{ er } F = \frac{\frac{SSTR}{\sigma^2(k-1)}}{\frac{SSE}{\sigma^2(b-1)(k-1)}} = \frac{\frac{SSTR}{k-1}}{\frac{SSE}{(b-1)(k-1)}} \sim F_{(k-1), (b-1)(k-1)}$$

Varianans analyse tabellen

Kilder	F.G	SS	MS	F	P
				$\frac{SSTR}{k-1} / \frac{SSE}{(b-1)(k-1)}$	$P(F_{k-1, (b-1)(k-1)})$
Behandling	$k-1$	$SSTR$	$SSTR/(k-1)$		
Blokker	$b-1$	SSB	$SSB/(b-1)$		
Feil	$(b-1)(k-1)$	SSE	$SSE/(b-1)(k-1)$		
Total		$SSTOT$			

Kv\ae med blokker. Siden det er restriksjoner p\ae randomisering er ikke en F test f\ae'r \ae' teste om en skal forkaste $H_0: \beta_1 = \beta_2 = \dots = \beta_b = 0$ tekna som p\ae'likeleg

Det er likevel ikke uvanleg \ae' sj\oe' p\ae

$$F = \frac{SSB}{b-1} / \frac{SSE}{(b-1)(k-1)} \quad \text{og} \quad \text{samanlikne med } F_{1-2, b-1, (b-1)(k-1)}$$

f\ae'r \ae' ha en indikasjon p\ae om det er nokre blokker som skil seg fra andre.

Konfidensintervall kan lages som for.

LSO. Konfidensintervall for $\mu_j - \mu_k = \mu + d_j - \mu - d_k = d_j - d_k$

$$\text{vis } C_j = \bar{y}_{.j} - \bar{y}_{.k} \pm t_{\frac{\alpha}{2}, v} \sqrt{\underbrace{\frac{1}{b} + \frac{1}{b}}_{\frac{2}{b}}}$$

Her er $v = (b-1)(k-1)$ og $S = \sqrt{MSE}$

Tukey sin test.

Bytt ut $t_{\frac{\alpha}{2}, v}$ med $\frac{Q(\alpha, k, v)}{\sqrt{2}}$ der $v = (b-1)(k-1)$

Kontraster for behandlingsmatr

mental helse.

Folk i øker tilfredsrom

Eksempel 13.2.3.

Full mone og

for under H₀: $\mu_1 = \mu_2 = \mu_3$
 $\alpha_1 = \alpha_2 = \alpha_3 = 0$

vis ikke forkasta. $F_{obs} = \frac{38.59}{2} = 19.295$
 $\frac{172.08}{22} = 7.82$
 $19.295 > 7.82$

$$C = -\frac{1}{2}\mu_1 + \mu_2 - \frac{1}{2}\mu_3$$

$C = 0$ svarer $\mu_2 = \frac{\mu_1 + \mu_3}{2}$

$$\hat{C} = -\frac{1}{2}\bar{y}_{.1} + \bar{y}_{.2} - \frac{1}{2}\bar{y}_{.3} = 2.11$$

$$SS_C = \frac{(2.11)^2}{\frac{1}{4} + \frac{1}{12} + \frac{1}{12}} = 35.62$$

$$\frac{SS_C}{MSE} \sim F_{1, 22}$$

$$\frac{SS_C}{MSE_{obs}} = \frac{35.62}{192.08/22} = 5.93 > 4.3 = F_{0.95, 1, 22}$$

$\Rightarrow$ forkast.

13.3 Par testen

Situasjon. Vi har 2 behandlinger T_1 og T_2 som kan undersøkes i par. I hvert par er forsøksene like.

La X_i være observasjon med T_1 , $i = 1, 2, \dots, b$.

La Y_i være observasjon med T_2 , $i = 1, 2, \dots, b$.

	T_1	T_2	D_i
Par 1	X_1	Y_1	$X_1 - Y_1$
Par 2	X_2	Y_2	$X_2 - Y_2$
	$\vdots$	$\vdots$	
Par b	X_b	Y_b	$X_b - Y_b$

$$X_i = \mu_X + \beta_i + \epsilon_i$$

$$Y_i = \mu_Y + \beta_i + \epsilon_i'$$

$$\begin{aligned} D_i &= X_i - Y_i = \mu_X + \beta_i + \epsilon_i - (\mu_Y + \beta_i + \epsilon_i') \\ &= \mu_X - \mu_Y + \underbrace{\epsilon_i - \epsilon_i'}_{\epsilon_i} \end{aligned}$$

$$E[D_i] = \mu_X - \mu_Y = \mu_D$$

$$\text{Var}[D_i] = \text{Var}[\epsilon_i - \epsilon_i'] = \sigma_D^2$$

$\epsilon_i \sim N(0, \sigma_0^2)$ og uavh. $i = 1, 2, \dots, b$.

$D_i \sim N(\mu_D, \sigma_D^2)$ og uavh. $i = 1, 2, \dots, b$.

$$H_0: \mu_X = \mu_Y \Leftrightarrow H_0: \mu_D = 0$$

la $S_D^2 = \frac{\sum_{i=1}^b (D_i - \bar{D})^2}{b-1}$, Under H_0 er $T = \frac{\bar{D} - \mu_D}{\frac{S_D}{\sqrt{b}}} \sim t$ -fordelt

med $b-1$ frihetsgrader.

Forkast.

$$H_0: \mu_D = 0 \quad H_1: \begin{cases} \mu_D > 0 \\ \mu_D \neq 0 \\ \mu_D < 0 \end{cases}$$

$$\begin{aligned} T_{\text{obs}} &\geq t_{\alpha, b-1} \\ |T_{\text{obs}}| &\geq t_{\frac{\alpha}{2}, b-1} \\ T_{\text{obs}} &\leq -t_{\alpha, b-1} \end{aligned}$$